

Sarajevo, 10.01.2025.godine

**KOLEGIJU PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH**

n/r članova Kolegija

Na osnovu člana 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br.: 79/14, 81/15 i 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 i 73/24), podnosim poslaničku

INICIJATIVU

kojom se zadužuje Agencija za identifikacione dokumente evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA) da izradi i u proceduru uputi Izmjene Pravilnika o vozačkoj dozvoli ("Službeni glasnik BiH", broj 9/19) kojim će se ukinuti diskriminacija po osnovu starosti i zdravstvenog stanja na način da se troškovi takse za produženje vozačke dozvole izjednače za sve vozače, budući da prema sadašnjim propisima vozači starije životne dobi plaćaju i do 3,3 puta veći iznos novca od iznosa kojeg plaćaju mlađi vozači u istom vremenskom periodu, dok istovremeno postoje slučajevi u kojima vozači umanjene zdravstvene sposobnosti plaćaju i do 5 puta veći iznos takse u odnosu na druge vozače, za isti vremenski period.

Obrazloženje:

Članom 186. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini propisan je rok važenja vozačke dozvole u odnosu na godine starosti i zdravstvenu sposobnost.

- (1) Vozačka dozvola izdat će se licu, na njegov zahtjev, ako ispunjava uvjete iz člana 184. ovog Zakona.
- (2) Vozačku dozvolu izdaje nadležni organ.
- (3) Vozačka dozvola izdaje se licu i produžava s rokom važenja od deset godina, a licima starijim od 65 godina s rokom važenja od tri godine.
- (4) Rok važenja vozačke dozvole od deset godina računa se od dana njenog izdavanja, odnosno produženja njenog važenja.
- (5) Vozačka dozvola neće se izdati ni produžiti njen rok važenja licu koje ima neplaćenu novčanu kaznu ili troškove prekršajnog postupka ili druge obaveze evidentirane u Registru novčanih kazni u skladu s važećim zakonima o prekršajima u BiH.
- (6) Licima koja u vrijeme izdavanja vozačke dozvole imaju više od 55 godina izdaje se vozačka dozvola čiji je rok važenja do navršenih 65 godina, s tim da taj rok ne može biti kraći od tri godine.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVIN
S A R A J E V O

PRIMLJENO: 10-01-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	50-1-	128/25	

(7) Izuzetno od odredbe stava (3), vozačka dozvola može se izdati ili se njeno važenje može ograničiti i na rokove kraće od utvrđenih na osnovu nalaza i mišljenja zdravstvene ustanove datim u uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti lica, ali ne na rok kraći od dvije godine.

Prema zvaničnim podacima u Bosni i Hercegovini živi 826.707 osoba starosne dobi od 65 godina i više. Među njima trenutno ima 170.687 osoba starosti od 65 godina i više sa važećom vozačkom dozvolom.

Iz činjenice da se kod svakog produženja važenja vozačke dozvole plaća taksa u iznosu od 60 KM, proizilazi zaključak da u istom vremenskom periodu od 10 godina različite kategorije građana plaćaju različite iznose takse u rasponu od 60 do 300 KM, što predstavlja očiglednu diskriminaciju.

Osobe starije od 65 godina svake 3 godine obnavljaju važenje vozačke dozvole i svaki put plaćaju taksu u iznosu od 60 KM kao i vozači čije vozačke dozvole imaju rok važenja od 10 godina, što je u za isti period (10 godina) 3,3 puta veći iznos novca. Još ekstremniji primjer diskriminacije je u slučaju vozača koji zbog zdravstvenog stanja obnavljaju vozačku dozvolu svake dvije godine što u konačnici predstavlja 5 puta veći iznos za isti period od onog koji plaćaju vozači koji posjeduju isprave sa rokom važenja od 10 godina.

Ukoliko uzmemo u obzir da najveći broj vozača ima vozačku dozvolu sa rokom trajanja od 10 godina i za njeno izdavanje plaća 60 KM takse, nameće se zaključak da godišnji trošak po ovoj osnovi iznosi 6 KM. Logično rješenje za ukidanje pomenute diskriminacije je izmjena Pravilnika o vozačkoj dozvoli kojim će se taksa za produženje vozačke dozvole plaćati u odnosu na rok trajanja iste.

Osim što specifični uslovi za starije od 65 godina, kao i osobe sa zdravstvenim problemima (češća obnova vozačke dozvole, dodatni troškovi pregleda i ograničena finansijska sredstva) stvaraju situaciju u kojoj su ovi vozači stavljeni u nepovoljniji položaj u odnosu na druge, za produženje vozačke dozvole osobe iz ove dvije kategorije moraju obavljati i ljekarski pregled što dodatno povećava troškove. Nesporno je da su češći ljekarski pregledi u ovim slučajevima opravdani i da su vezani isključivo za pitanje sigurnosti u saobraćaju, te se ovi troškovi ne dovode u pitanje.

Nerijetko je slučaj da češći izdatak u vidu takse predstavlja finansijski teret za populaciju vozača koji u kraćim intervalima moraju obnavljati vozačku dozvolu, imajući u vidu da se dominantno radi o kategoriji penzionera sa značajno manjim prihodima. Ovi troškovi mogu biti barijera za produženje vozačke dozvole, što utiče na samostalnost i kvalitet života, posebno za osobe koje iz različitih razloga zavise od vlastitog prijevoza.

Po evropskim standardima u oblasti zabrane diskriminacije, starije i bolesne osobe trebale bi imati pravo na razumne prilagodbe koje uzimaju u obzir njihove specifične potrebe, ali i ograničene finansijske mogućnosti. U slučaju Pravilnika o vozačkoj dozvoli se do sada o tome nije vodilo računa.

Poslanik SDP BiH

Saša Magazinović

